

Algemene Informatie inzake Fondsenplatform

Hieronder volgt een beknopte weergave van relevante algemene informatie over de beleggingsdiensten die worden verleend door Fondsenplatform.

Fondsenplatform is een handelsnaam van Noordnederlands Effektenkantoor B.V. Deze en meer informatie over onderstaande onderwerpen is beschikbaar op de website van Fondsenplatform, www.fondsenplatform.nl. Daarnaast kan voor meer informatie contact worden opgenomen met uw Adviseur of Fondsenplatform.

Wijzigingen in deze Algemene Informatie worden van tijd tot tijd kenbaar gemaakt op de Website. Indien er wezenlijke wijzigingen zijn in deze Algemene Informatie zal Fondsenplatform Belegger daarvan in kennis stellen. De meest actuele versie van deze Algemene Informatie inzake Fondsenplatform en de andere voorwaarden is beschikbaar op de Website of kan worden opgevraagd bij Fondsenplatform.

Fondsenplatform

Met Fondsenplatform kan Belegger alleen beleggen in deelnemingsrechten van beleggingsinstellingen (verder te noemen: Fondsen). Een Fonds belegt collectief het geld van meerdere Beleggers in bijvoorbeeld aandelen, obligaties, liquiditeiten, vastgoed, derivaten of een mix hiervan. Ook kan in Exchange Traded Funds (ETF's), ook wel trackers genoemd, worden belegd via Fondsenplatform. ETF's zijn passief beheerde Fondsen die zo nauwkeurig mogelijk een index volgen. Op de Website is een actueel overzicht van de Fondsen opgenomen waarin Belegger via Fondsenplatform kan beleggen en waar de prospectussen van de Fondsen verkrijgbaar zijn.

Toezicht

Fondsenplatform beschikt over een vergunning op grond van de Wet op het financieel toezicht om de aangeboden diensten te verlenen. Fondsenplatform staat onder toezicht van en is opgenomen in de registers van de Stichting Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank N.V. Fondsenplatform is tevens aangesloten bij de Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, waarvan zij de uitspraken als niet-bindend aanvaardt.

Stichting Autoriteit Financiële Markten

De Nederlandsche Bank N.V.

Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD)

Postbus 11723
1001 GS Amsterdam
Tel. 0900- 5400 540
www.afm.nl

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
Tel. 0800 020 1068
www.dnb.nl

Postbus 23527
2509 AG Den Haag
Tel. 0900-3552248
consumenten@kifid.nl, www.kifid.nl

Communicatie en informatie

In beginsel communiceert Fondsenplatform met Belegger in het Nederlands. Opgaven en mededelingen van Belegger aan Fondsenplatform dienen in beginsel te worden verzonden via de Website of per e-mail: info@fondsenplatform.nl. Zo nodig kan Belegger met Fondsenplatform per post communiceren via Postbus 41081, 9701 CB Groningen. Vragen kunnen via de Website of per e-mail worden gesteld. Ook kan contact worden opgenomen met Fondsenplatform via tel: 050-3171800. Orders kunnen worden gegeven via de Website of een door Fondsenplatform beschikbaar gesteld orderformulier.

Op markten kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen en een houder van een gereglementeerde markt, clearing organisaties en/of aanbieders van Fondsen op grond van reglementeringen kan besluiten en maatregelen nemen, zowel in noodsituaties als daarbuiten, die invloed kunnen hebben op de positie en waarde van financiële instrumenten van Belegger. Onder meer kan in bijzondere omstandigheden de handel geheel of gedeeltelijk worden opgeschort, waardoor de uitvoering van Orders kan worden vertraagd en/of uitgesteld. Bijzondere omstandigheden zijn onder meer: ongewoon grote toevloed van Orders, storingen of capaciteitstekortkomingen in computer-, communicatie-, of andere systemen, lijnen of apparatuur, en gehele of gedeeltelijke opschorting of belemmering op de markt van onderliggende waarden. Fondsenplatform aanvaardt geen aansprakelijkheid voor nadelige gevolgen van dergelijke bijzondere omstandigheden.

Persoonlijke informatie inzake de dienstverlening van Fondsenplatform, waaronder begrepen rapportages en rekeningafschriften, wordt door Fondsenplatform in plaats van op papier in beginsel op een andere duurzame gegevensdrager, via de Website of email, aan Beleggers verstrekt. Niet persoonlijke informatie inzake de dienstverlening van Fondsenplatform wordt door Fondsenplatform verstrekt via haar Website. Fondsenplatform zal er voor zorgdragen dat de informatie op de Website actueel en toegankelijk is. Voor Belegger kunnen risico's verbonden zijn aan elektronische verstrekking van persoonlijke en niet persoonlijke informatie. Ondanks de inspanningen die door Fondsenplatform worden verricht om een hoog veiligheidsniveau van de communicatiemiddelen te behouden kan Fondsenplatform niet garanderen dat de risico's die inherent zijn aan de uitwisseling van elektronische gegevens zich niet verwezenlijken.

Fondsenplatform is tussen 9.00 en 17.30 CET telefonisch bereikbaar op alle dagen waarop NYSE Euronext Amsterdam geopend is.

Rapportages

Belegger heeft dagelijks via de Website inzage in zijn portefeuille. De prijsinformatie en andere informatie wordt met (enige) vertraging weergegeven op de Website. Derhalve kan een Order worden uitgevoerd tegen een andere prijs dan de prijs die getoond werd op de Website op het moment dat de Belegger de Order opgaf. Prijsinformatie op de Website is derhalve indicatief en kan, en zal ook in de meeste gevallen, afwijken van de prijs die Belegger uiteindelijk betaalt of ontvangt in het kader van een Order. De op de Website verstrekte prijsinformatie is gebaseerd op informatie die is verstrekt door Fondsen en of andere derden, waarvoor Fondsenplatform niet verantwoordelijk is.

Fondsenplatform zal ten minste een keer per jaar via de Website aan Belegger een opgave verstrekken over zijn portefeuille. De opgave bevat onder meer de volgende gegevens:

- de samenstelling naar financiële instrumenten inclusief de waarde daarvan voor zoveel mogelijk berekend naar de laatst bekende marktwaarde;
- het portefeuilleresultaat voor de rapportageperiode;
- een specificatie van alle in rekening gebrachte kosten voor de rapportageperiode; en
- een uitgebreide opgave van alle mutaties in de rapportageperiode.

Daarnaast zal Fondsenplatform Belegger een jaaropgave verstrekken. Fondsenplatform bevestigt Belegger via de Website door middel van een effectennota dat een Order is uitgevoerd, onder vermelding van de relevante gegevens van de tot stand gekomen transactie. Overzichten die uitsluitend betrekking hebben op dividenduitkeringen zullen eens per jaar worden verstrekt.

Informatie over en kwalificatie van Belegger

Fondsenplatform wint voor aanvang van de dienstverlening door Fondsenplatform geen informatie in over het profiel van Belegger (financiële positie van Belegger, kennis en ervaring met beleggen in financiële instrumenten, beleggingsdoelstellingen en risicobereidheid). Fondsenplatform waarschuwt Belegger dan ook niet indien Belegger opdrachten geeft die in strijd zijn met zijn profiel.

Fondsenplatform heeft een beleid inzake het kwalificeren van Beleggers. Fondsenplatform bevestigt in de Overeenkomst hoe iedere Belegger is gekwalificeerd. Deze kwalificatie is van belang voor de bescherming door en informatievoorziening van Fondsenplatform aan Belegger. Zo genieten niet-professionele Beleggers het hoogste beschermingsniveau. Ter bescherming van Belegger kwalificeert Fondsenplatform Belegger in beginsel als niet-professionele Belegger, tenzij Fondsenplatform Belegger expliciet anders informeert. Om de kwalificatie te wijzigen kan contact worden opgenomen met Fondsenplatform. Fondsenplatform waarschuwt Belegger bij voorbaat voor de gevolgen van het wijzigen van de kwalificatie en de daarmee samenhangende mogelijkheid van een verminderde bescherming en informatievoorziening.

Orderuitvoeringsbeleid

Fondsenplatform heeft een orderuitvoeringsbeleid. Dit beleid voorziet erin dat Fondsenplatform bij het uitvoeren van een opdracht alle redelijke maatregelen neemt om het optimale resultaat te behalen voor Belegger. Bij het uitvoeren van transacties wordt rekening gehouden met verschillende uitvoeringsfactoren, zoals transactieprijs, uitvoeringskosten, snelheid, waarschijnlijkheid van uitvoering, afwikkeling, omvang en aard van de transactie. Fondsenplatform acht de transactieprijs en kosten de zwaarst wegende uitvoeringsfactoren.

Fondsenplatform heeft plaatsen van uitvoering geselecteerd alwaar zij de opdrachten aanbrengt. Hierbij kan met name gedacht worden aan NYSE Euronext Amsterdam waarvan Fondsenplatform member is en veelal zelf zorg zal dragen voor de uitvoering van de opdracht. Voor niet via NYSE Euronext Amsterdam verhandelbare financiële instrumenten schakelt Fondsenplatform derden in. In die gevallen is het orderuitvoeringsbeleid van deze derden van toepassing. Jaarlijks of zodra omstandigheden daar aanleiding toe geven zal Fondsenplatform haar orderuitvoeringsbeleid evalueren. Indien Fondsenplatform het orderuitvoeringsbeleid wezenlijk wijzigt, zal Belegger daarvan in kennis worden gesteld.

Indien Belegger een specifieke instructie geeft voor het uitvoeren van een opdracht zal deze opdracht worden uitgevoerd in overeenstemming met de specifieke instructie. Fondsenplatform zal dan geen uitvoering geven aan haar orderuitvoeringsbeleid. Onverminderd een specifieke instructie zal Fondsenplatform zo veel mogelijk in het belang van niet-professionele Belegger blijven handelen. Fondsenplatform waarschuwt Belegger hierbij dat de uitvoering van een specifieke instructie het behalen van een optimale orderuitvoering kan verhinderen.

Beleggers beschikken allen over een Fondsenplatform Beleggingsrekening. Alle Orders van Beleggers worden eerst gesaldeerd met de opdrachten van andere houders van een Fondsenplatform Beleggingsrekening. Voorzover na saldering een opdracht resteert wordt deze uitgevoerd overeenkomstig het orderuitvoeringsbeleid.

Opdrachten van Beleggers worden zo snel mogelijk conform het orderuitvoeringsbeleid verwerkt. In sommige gevallen worden opdrachten samengevoegd met opdrachten van andere Beleggers. Bij de uitvoering van een samengevoegde opdracht zal verdeling plaatsvinden naar rato van de oorspronkelijke orderomvang. Niet kan worden uitgesloten dat het samenvoegen van opdrachten in een specifiek geval in nadeel van Belegger werkt.

Uitbestedingsbeleid

Fondsenplatform heeft een beleid geformuleerd inzake uitbesteding. Fondsenplatform alsmede Stichting Noordnederlandse Beleggersgiro, hierna te noemen de "Stichting" maken voor de uitvoering van verschillende werkzaamheden gebruik van derden, zoals het bewaren van financiële instrumenten en het uitvoeren van aan- en verkoop opdrachten voor Beleggers. Derden die door Fondsenplatform op deze wijze worden ingeschakeld, worden zorgvuldig gekozen op basis van criteria die betrekking hebben op de specifieke uitbestede werkzaamheden. Fondsenplatform beoordeelt periodiek of de door derden geleverde diensten voldoen aan de afspraken met en de verwachtingen van Fondsenplatform.

Bewaring van financiële instrumenten

Fondsenplatform bewaart zelf geen financiële instrumenten. De financiële instrumenten van Belegger worden bewaard door de Stichting. Voor de bewaring van financiële instrumenten heeft Fondsenplatform met de Stichting maatregelen getroffen ter bescherming van de rechten van Belegger. Beschermingsmaatregelen zijn noodzakelijk om te voorkomen dat financiële instrumenten van Belegger in een eventueel faillissement van Fondsenplatform tot het vermogen van Fondsenplatform worden gerekend. De Stichting heeft uitsluitend de bewaring van financiële instrumenten en gelden ten doel. De Stichting bewaart de financiële instrumenten en gelden van Belegger op eigen naam, maar voor rekening en risico van Belegger, op één of meer omnibusrekeningen bij één of meer Nederlandse banken of door directe inschrijving in de registers van Fondsen. De Stichting is een rechtspersoon die krachtens haar statuten geen commercieel risico mag aangaan in haar bedrijfsuitoefening en zich bezig houdt met het houden van financiële instrumenten en gelden ten behoeve van Belegger. Hierdoor wordt het risico op een faillissement van de Stichting geminimaliseerd. Fondsenplatform is hoofdelijk aansprakelijk jegens Belegger voor alle verplichtingen van de Stichting overeenkomstig de voorwaarden zoals opgenomen in de garantie die Fondsenplatform heeft afgegeven. De aan de Stichting toebedeelde taken worden verricht door Fondsenplatform.

Beleggerscompensatiestelsel

Fondsenplatform valt onder het Beleggerscompensatiestelsel. Op grond van deze regeling kunnen Beleggers, mits wordt voldaan aan de daaraan gestelde voorwaarden, recht hebben op een maximaal bedrag van 20.000 Euro per persoon indien Fondsenplatform onverhoopt niet voldoet aan haar verplichtingen inzake financiële instrumenten waar Beleggers recht op hebben. Een dergelijke situatie zou zich kunnen voordoen bij faillissement of surseance van betaling van Fondsenplatform. Deze regeling is uitdrukkelijk niet bedoeld voor compensatie van verliezen voortvloeiend uit beleggingen. Vordering op de Stichting vallen niet onder enig garantiestelsel.

Algemene preventieve beschermingsmaatregelen

Fondsenplatform heeft de nodige maatregelen getroffen ter voorkoming van fraude, gebruik van voorkennis en calamiteitenbeheersing. Fondsenplatform heeft haar administratieve organisatie en interne controleprocedures door middel van functiescheiding zo ingericht dat fraude zoveel mogelijk wordt voorkomen. Daarnaast gelden binnen Fondsenplatform compliance procedures en gedragsregels om het gebruik van voorkennis binnen Fondsenplatform te voorkomen. Voor medewerkers van Fondsenplatform geldt voor het doen van privé-transacties een "reglement privé-transacties". Dit reglement bevat verbodsbepalingen die beogen tegen te gaan dat door privé-beleggingen van betrokken medewerkers belangenconflicten ontstaan of voorkennis wordt gebruikt. Fondsenplatform heeft een compliance officer die de strikte naleving van onder meer deze regels controleert. Door middel van een calamiteitenbeheersingsplan is Fondsenplatform in staat om ten tijde van een calamiteit haar activiteiten en de dienstverlening aan Belegger zo goed mogelijk te continueren.

Beleid inzake het voorkomen en omgaan met belangentegenstellingen

Fondsenplatform heeft een beleid inzake het voorkomen en omgaan met belangentegenstellingen. Naar beste weten van Fondsenplatform zijn er geen bestaande of potentiële belangentegenstellingen tussen Fondsenplatform en Belegger en/of tussen Stichting en Belegger en/of tussen Belegger en andere Beleggers bij Fondsenplatform onderling. Indien een dergelijke (potentiële) belangentegenstelling zich zal voordoen, zal Fondsenplatform Belegger hiervan onverwijld in kennis stellen. Bij de oplossing zal het belang van Belegger altijd voorop staan.

Vergoedingen en andere kosten

In de bijlage 'Tarievenoverzicht Fondsenplatform' is een overzicht opgenomen van de geldende vergoedingen, kosten en waarderingsmethoden die Fondsenplatform gebruikt bij haar dienstverlening.

Niet-geldelijke voordelen van en aan derden

Fondsenplatform ontvangt geen bestandsvergoeding van Fondsen.

Fondsenplatform mag op grond van toepasselijke wet- en regelgeving geen inducements ontvangen die haar dienstverlening aan Beleggers nadelig beïnvloeden. Fondsen kunnen Fondsenplatform niet-geldelijke voordelen bieden, zoals bijvoorbeeld opleiding, marketinginformatie, seminars, IT-materiaal en uitnodigingen voor werkgerelateerde sportieve of maatschappelijke evenementen.

Fondsenplatform kan aan derden die behulpzaam zijn (geweest) bij het tot stand komen en in stand houden van de relatie tussen Fondsenplatform en Belegger, zoals de Adviseur van Belegger, niet-geldelijk voordelen verstrekken, zoals opleiding, marketinginformatie, seminars, IT-materiaal en uitnodigingen voor werkgerelateerde sportieve of maatschappelijke evenementen. Er worden Belegger geen bijkomende kosten berekend om deze uitgaven te vergoeden. Desgevraagd verstrekt Fondsenplatform nadere bijzonderheden over door Fondsenplatform ontvangen en verstrekte vergoedingen.

Aangezien Fondsenplatform execution-only dienstverlening verricht, beïnvloeden voornoemde inducements de dienstverlening van Fondsenplatform aan Beleggers niet.

Kenmerken financiële instrumenten en risico's

Algemeen

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. De risico's zijn afhankelijk van het soort belegging en de wijze van beleggen. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich brengt. Overheidspolitiek in een bepaald land, waar beleggingen worden aangehouden, kan gevolgen hebben voor de waarde van de belegging. Daarnaast dient bij het beleggen in buitenlandse financiële instrumenten met het valutakoersrisico en eventueel buitenlands recht rekening te worden gehouden. Door het internationale spreiden van de verschillende categorieën beleggingen binnen de Fondsen en de mogelijkheid om binnen en buiten het Eurogebied te investeren is er sprake van valutarisico, tenzij dit binnen het desbetreffende Fonds wordt afgedekt. Het aanhouden van liquiditeiten of beleggingen in geldmarktfondsen heeft een relatief beperkt koersrisico in vergelijking tot andere Fondsen. Daar staat tegenover dat het rendement van deze categorie belegging ook beperkt is ten opzichte van andere Fondsen. Het (valuta)risico kan sterk toenemen wanneer in vreemde valuta wordt geïnvesteerd. Als belegd wordt in beleggingen met een geringe liquiditeit, bestaat het risico dat de betreffende belegging niet tijdig kan worden gekocht of verkocht. Gevolg hiervan kan zijn dat er moet worden verhandeld tegen een ongunstige koers. Als de overwaarde van de woning te gelde is gemaakt en hiermee wordt belegd of anderszins Belegger belegt met geleend geld, zal Belegger om voordelig uit te zijn met het opgenomen bedrag een hoger rendement moeten halen dan de (hypotheek)rente die Belegger netto betaalt. Als Belegger belegt met geleend geld, moet Belegger goed beseffen welke risico's dit met zich brengt en zich hierover eerst laten adviseren door een financieel adviseur. De kans bestaat namelijk dat Belegger uiteindelijk de inleg niet terugkrijgt en zelfs een (hypothecaire) schuld overhoudt. Indien Belegger een constructie gebruikt waarbij de beleggingsportefeuille vanuit overwaarde van de woning nodig is ter aanvulling van inkomen, loopt Belegger het risico dat door koersontwikkeling deze aanvulling niet gerealiseerd kan worden. Aanbieders van Fondsen publiceren een (vereenvoudigd) prospectus waarin de voorwaarden, de specificaties en de risico's van de betreffende Fondsen worden omschreven. Belegger kan via de Website het (vereenvoudigd) prospectus vinden en kennisnemen van de voorwaarden, de specificaties en de risico's van een Fonds alvorens Belegger tot deelname in een Fonds overgaat. Bij het kiezen van beleggingen dient Belegger een goede afweging te maken welke Fondsen binnen zijn of haar beleggingsdoelstelling en/of risicoprofiel vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Belegger dient alleen in risicovolle beleggingen te (doen) handelen indien Belegger het (eventuele) verlies kan en wil dragen en zich terdege bewust is van de risico's. Belegger is zich er van bewust dat de vaste kosten van beleggen naarmate het belegd vermogen kleiner is een relatief groter effect hebben. De waarde van een belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

Fondsen

Met Fondsenplatform kan Belegger alleen beleggen in Fondsen en of ETF's. Alle hierna genoemde risico's die van toepassing zijn op de financiële instrumenten gelden, afhankelijk van de samenstelling van de portefeuille van een Fonds, óók voor Fondsen. In principe worden echter de risico's door de spreiding relatief kleiner. Fondsen die zich op één sector, thema of regio of land richten hebben relatief hoger risico. Ook Fondsen kunnen valutakoersrisico kennen. Koersen van Fondsen fluctueren ook. Fondsen kunnen gebruik maken van afgeleide producten (derivaten) of leverage (hefboom) bij de uitvoering van hun beleggingsbeleid. Het voorgaande geldt ook voor ETF's.

De Fondsen beleggen in veelal in andere financiële instrumenten waarvan de belangrijkste soorten en kenmerken hierna volgen.

(certificaten van) Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De aandeelhouder mag zich – economisch gezien – beschouwen als een bezitter van een deel van het vermogen van een onderneming. Aandelen kunnen op naam zijn gesteld of aan toonder luiden. Bij aandelen is sprake van risicodragend kapitaal. In geval van faillissement kan de waarde terug lopen tot nul. De waardeontwikkeling is vooral afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking, nadat alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. De risico's van een belegging in aandelen kunnen dus zeer verschillend zijn, afhankelijk van onder meer de ontwikkeling bij de onderneming en de kwaliteit van het management.

Certificaten van aandelen zijn financiële instrumenten die de onderliggende aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware economisch (deel)gerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen. Vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt. De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's aan gewone aandelen.

Obligaties

Obligaties zijn verhandelbare leningen uitgegeven door een (overheids)instelling. Over de schuld wordt door de instelling die de obligatie heeft uitgegeven over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. Nagenoeg alle obligaties zijn aflosbaar. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd vermogen (geleend geld) van een onderneming. Ook een belegging in obligaties draagt risico's met zich. De koers van een obligatie is over het algemeen in de eerste plaats afhankelijk van de rentestand, zodat koersschommelingen kunnen plaatsvinden. Voorts is de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling belangrijk (debiteurenrisico). Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders als concurrente onverzekerde crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen. Als de obligaties niet in euro zijn gedomineerd is sprake van valutarisico.

Converteerbare en eeuwig durende obligaties

De converteerbare obligatie is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van Belegger) kan worden omgewisseld tegen aandelen. Een eeuwigdurende of perpetuele obligatie heeft geen vaste aflossingsdatum waardoor deze andere koersschommelingen kan vertonen dan een obligatie met een vastgestelde aflossingsdatum. Een converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt derhalve verwezen naar die risico's die zijn verbonden aan deze financiële instrumenten.

Vastgoed

De waarde van Fondsen die beleggen in onroerend goed is, naast bijvoorbeeld langlopende huurcontracten, mede afhankelijk van de onroerendgoedprijzen (vraag en aanbod op de vastgoedmarkt, kwaliteit van vastgoed etc.). Hierdoor reageert de waarde anders op de economische cyclus dan de waarde van gewone aandelen. Koersbewegingen zijn onder andere het gevolg van risico's van algemeen economische aard waaronder valutakoersschommelingen ten opzicht van de euro. Een economisch effect zal zich vaak vertraagd aandienen bij onroerend goed; op een correctie op de aandelenmarkt in het algemeen volgt in veel gevallen ook een correctie in de vastgoedsector.

Derivaten

Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontleen aan de waarde van een ander goed, zoals aandelen, grondstoffen of valuta. Het andere goed wordt in het jargon de onderliggende waarde genoemd. De voornaamste soorten derivaten zijn opties en termijncontracten (futures). Men gebruikt financiële derivaten om risico's te verkleinen of juist te speculeren.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de "schrijver") aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen of een vastgestelde hoeveelheid goud, gedurende of aan het eind van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een "calloptie") of te verkopen (we spreken dan van een "putoptie") tegen een prijs die van tevoren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de koper een premie aan de schrijver. De premie bedraagt een fractie van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot fors grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking).

De optie tussentijds verhandelbaar: zowel callopties als putopties kan men gedurende de looptijd kopen en verkopen. De tegenpartij van een koper van een calloptie is de schrijver (verkoper) van de calloptie en de tegenpartij van een koper van een putoptie is de schrijver van de putoptie. De premie die dient te worden betaald, is onder meer afhankelijk van de waardeontwikkeling (koers) van de onderliggende waarde, de rentestand, verwachte dividendbetalingen en de looptijd van het contract.

Het kopen van opties

Een optie (contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een zekere periode een zekere hoeveelheid van een onderliggende waarde (bijvoorbeeld obligaties of een vastgestelde hoeveelheid dollars) te kopen (call-optie) of te verkopen (putoptie) tegen een vooraf overeengekomen prijs. De koper hoeft dus geen gebruik te maken van de optie. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt, betaalt de koper een premie. De koper van een optie loopt het risico dat de betaalde premie verloren gaat. Het verlies van een gekochte optie is beperkt tot de premie en kan niet meer bedragen.

Het verkopen of schrijven van opties

Een schrijver van een optie neemt de verplichting (geen recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van de call-optie) of af te nemen (schrijver van de putoptie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus een leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt. Bij het schrijven van opties wordt onderscheid gemaakt tussen het gedekt en ongedekt (naakt) schrijven van opties. Onder gedekt schrijven wordt verstaan het schrijven van een call-optie op de onderliggende waarde die schrijver zelf in bezit heeft (de Belegger kan dus leveren). Bij het 'ongedekt' schrijven heeft men deze stukken niet in bezit en zullen tegen de dan geldende koers alsnog moeten worden geleverd. Het schrijven van putopties wordt altijd als ongedekt beschouwd (men is immers verplicht de onderliggende waarde te kopen, indien de koper van de optie van zijn recht gebruik wenst te maken). Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver een zekerheid (margin) te voldoen.

Het gedekt en ongedekt schrijven van een call-optie kan een effectenportefeuille juist beschermen tegen waardevermindering van een portefeuille. Bij een koersstijging kan de schrijver van een ongedekte call-optie echter te maken krijgen met verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt bij het gedekt en het ongedekt schrijven van opties. Bij het ongedekt schrijven van callopties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Bij gedekt schrijven zal de onderliggende waarde in bezit van de schrijver ook in waarde stijgen. Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie voor een Belegger geschikt is, mede gelet op de financiële positie van de Belegger en het doel van de belegging van de Belegger.

Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen tegen een voorafgestelde prijs van de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld. Een warrant lijkt op een optie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens het betrokken bedrijf. De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van callopties.

Termijncontracten

Een termijncontract is de verplichting (geen recht) om een zekere hoeveelheid van een bepaalde onderliggende waarde (zoals valuta, goederen of grondstoffen) te kopen of te verkopen tegen een vastgestelde prijs met levering op termijn. Een termijncontract kan worden gekocht of worden verkocht. De koper van een termijncontract (ook wel houder van een "long positie" genoemd) neemt de verplichting op zich om de afgesproken hoeveelheid in ontvangst te nemen en te betalen. De verkoper (houder van een "short positie") heeft een leveringsplicht. Het is over het algemeen niet de bedoeling om de partij goederen of financiële waarden daadwerkelijk te ontvangen of te leveren. De termijnhandel kent een hoge mate van hefboomwerking. Bij het afsluiten van een termijncontract behoeft maar een gering deel van de werkelijke waarde te worden gestort. Een beperkte koersschommeling kan daardoor tot grote verliezen (of winsten) leiden. Het verlies op termijncontracten, evenals opties hierop, kan aanzienlijk zijn. Het verlies hoeft niet beperkt te zijn tot de inleg. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om een positie te sluiten/liquideren. De verliezen zijn dan niet gelimiteerd. Het geven van een "stop-loss" of "stop-limit" opdracht zullen de verliezen niet noodzakelijkerwijze kunnen beperken.

Overig

Voorgaand overzicht kan niet alle kenmerken van alle financiële instrumenten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Ingeval de kenmerken van de financiële instrumenten die hierboven zijn beschreven (en waarin wordt belegd) afwijken, kan Belegger op verzoek van deze afwijkende kenmerken en specifieke beleggingsrisico's op de hoogte worden gesteld. Ook in het geval voor Belegger wordt gehandeld in financiële instrumenten die hierboven niet zijn beschreven, kan Belegger op verzoek schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de kenmerken van deze financiële instrumenten en de daaraan verbonden specifieke risico's. Fondsenplatform verwijst Belegger tevens naar het (verkorte) prospectus dat voor veel financiële instrumenten beschikbaar is.

Groningen, 1 oktober 2009